

2026. GADA TIESNEŠU KONFERENCE: TIESVEDĪBAS KULTŪRA

Taisnīgums nav vienīgi rezultāts, tas ir arī ceļš, kādā pie tā nonākam. Tiesvedības kultūra veidojas ne tikai normās un procedūrās, bet arī ikdienas profesionālajā rīcībā. Tāpēc ikviens, kas iesaistīts tiesvedības procesā, ar savu rīcību var stiprināt un attīstīt tiesvedības kultūru. Tiesvedības kultūra iezīmē saskarsmes un uzvedības pamatprincipus, kas balstās cilvēka cieņā, profesionālajā ētikā un atbildībā, kā arī argumentu spēkā, un tās mērķis ir vairogt sabiedrības uzticēšanos tiesu varai.

2026. gada 15. maijā Latvijas Universitātes Lielajā aulā notiks ikgadējā Latvijas tiesnešu konference, kuras tēma šogad ir tiesvedības kultūra. Konference iecerēta kā domu apmaiņa starp Latvijas tiesnešiem un citiem tiesu sistēmas profesionāļiem. Tā būs iespēja paraudzīties un saprast, kā veidojas tiesvedības kultūra un kā tā ietekmē tiesu sistēmas darbību, sabiedrības uzticēšanos un tiesiskuma stiprināšanu valstī.

Konferences ievadā ar svinīgām uzrunām uzstāsies Valsts prezidents **Edgars Rinkēvičs** un tieslietu ministre **Inese Lībiņa-Egnere**. Augstākās tiesas un Tieslietu padomes priekšsēdētājs **Aigars Strupišs** ievadīs konferences tematiskajos jautājumos, akcentējot tiesvedības kultūras nozīmi mūsdienu tiesiskajā telpā. Priekšsēdētājs aplūkos, kā tiesu sistēmas profesionālie standarti, komunikācija un darba organizācija veido sabiedrības priekšstatu par tiesu varu un tās autoritāti.

Konferences pirmajā daļā tiks pārrunāti tiesvedības kultūras profesionālie aspekti. Latvijas Kultūras akadēmijas profesore **Rūta Muktupāvela** savā priekšlasījumā vērtēs kultūras nozīmi sabiedrības noturības un ilgtspējas veicināšanā. Šāds skatījums ļaus plašākā kontekstā paraudzīties arī uz tiesvedību kā sabiedrības kultūras sastāvdaļu – vidi, kurā izpaužas sabiedrības izpratne par taisnīgumu, atbildību un savstarpēju cieņu.

Eiropas Savienības Tiesas ģenerālvokāte **Laila Medina** iepazīstinās ar tiesvedības kultūras aspektiem Eiropas tiesiskajā telpā. Viņas priekšlasījums ļaus palūkoties uz dažādu valstu tiesību tradīcijām un procesiem, kā arī sniegs priekšstatu par to, kādas profesionālās vērtības un darba standarti raksturo mūsdienu Eiropas tiesvedības tradīcijas.

Vidzemes rajona tiesas priekšsēdētāja **Līga Ašitoka** uzmanību veltīs tiesas procesa kultūras jautājumiem. Viņa aplūkos, kā procesuālā disciplīna, profesionāla komunikācija un cieņpilna attieksme pret procesa dalībniekiem sekmē tiesas autoritāti un nodrošina taisnīgu un efektīvu lietu izskatīšanu.

Augstākās tiesas Judikatūras un zinātniski analītiskās nodaļas zinātniski analītiskā padomniece **Elīna Grigore-Bāra** savā priekšlasījumā pievērsīsies spriedumu rakstīšanas kultūrai. Spriedums ir tiesas darba redzamākais rezultāts, tādēļ īpaši nozīmīgs ir skaidrs, argumentēts un strukturēts tiesas nolēmums.

Konferences otrajā daļā paredzēta diskusija par sadarbību starp procesa dalībniekiem kā būtisku tiesvedības kultūras elementu. Diskusiju vadīs Rīgas apgabaltiesas priekšsēdētājs **Māris Vīgants**. Diskusijā piedalīsies Administratīvās rajona tiesas priekšsēdētāja **Aiga Putniņa**, Rīgas apgabaltiesas tiesnese **Līga Baltmane-Zepa**, Augstākās tiesas Civillietu departamenta senatore **Dzintra Balta**, Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas priekšsēdētāja un Kurzemes apgabaltiesas priekšsēdētāja vietniece **Silva Reinholde**, ģenerālprokurors **Armīns Meisters**, kā arī Latvijas Zvērinātu advokātu padomes priekšsēdētājs **Saulvedis Vārpiņš**. Diskusijā tiks spriests, kā profesionāla sadarbība starp tiesas procesa dalībniekiem, kas balstīta savstarpējā cieņā, skaidrā komunikācijā un kopīgā izpratnē par procesa mērķi, ietekmē tiesas procesa kvalitāti.

Konferences noslēgumā Augstākās tiesas un Tieslietu padomes priekšsēdētājs **Aigars Strupišs** sniegs kopsavilkumu, apkopojot konferences laikā izskanējušās būtiskākās atziņas un priekšlikumus.

Konferences dalībnieki tiek aicināti laikus – līdz 8. maijam – pieteikt arī savus jautājumus, sūtot tos uz e-pastu t.padome@at.gov.lv vai sagatavot tos uzdošanai konferences laikā. Ikvienam konferences dalībniekam būs iespēja paust savu viedokli un iesaistīties diskusijā gan tieši, gan arī netieši ar mūsdienu tehnoloģiju piedāvāto risinājumu starpniecību.